

[Lange.]

var ønskeligt, at vi fik en Arbejdskonflikt. Den højtærede fungerende Statsminister benyttede i den Anledning nogle Udtryk, som jeg forstod skulde opfattes som en Vittighed — bl. a. Udtalelsen om en højere Hest eller en Højre-Hest. Den syntes i alt Fald at more Ministeren selv. Men hvis det skulde være en Vittighed, der var rettet mod mit Parti, er der i alt Fald ingen som helst Baggrund for den. Vi fra vor Side ønsker at medvirke til, at der ikke bryder nogen Konflikt ud i Morgen.

Saa vel den højtærede Minister som den ærede Ordfører for Socialdemokratiet (V. Buhl) skildrede, hvilke Begivenheder vi havde i Udsigt, hvis dette Lovforslag ikke blev vedtaget. Men det er urimeligt at give en saadan Skildring, for baade den højtærede Minister og den ærede Ordfører ved, at der er et stort Flertal i Rigsdagen for Lovforanstaltninger, der kan hindre Udbrudet af en Konflikt i Morgen. Det, vi er uenige om, er jo ikke, at der ikke skal udbryde Konflikt i Morgen, men ad hvilke Veje man skal hindre dette, om man skal gaa den Vej, som her er foreslaaet, og som svarer til den, der oprindeligt blev foreslaaet af Regeringen i Fjor, men maatte forlades, nemlig at lovfæste et Forligsforslag, som den ene Part har forkastet. Vi mener baade af Hensyn til Situationen i Aar og af Hensyn til Konsekvenserne for Fremtiden af, om man gaar den rigtige eller en forkert Vej til Ordning af disse Spørgsmaal, at man ikke skal følge den af Regeringen anviste Vej, men den Vej, man fulgte i Fjor. Det bør ikke være ud fra politiske, men ud fra saglige Synspunkter, at disse vigtige Spørgsmaal afgøres. Det kan ikke være Rigsdagens Opgave — bør efter vor Opfattelse ikke være det — at fastsætte Lønninger for det private Erhvervsliv, saa meget mindre som det eneste, der kunde begrunde dette, maatte være, at man vilde fastlægge Lønningerne efter Landets nationaløkonomiske Stilling, at man vilde tage Hensyn til den Udvikling, der skærpes mere og mere, og vilde søge at hindre den, den nemlig, at der bliver større og større Ulighed mellem de enkelte Erhvervs økonomiske Stilling — en Udvikling, der bevirker, at Landbruget økonomisk sækker agterud, en Udvikling, der fører til, at Lønniveauet kommer til at ligge stadig højere i Byerne i Forhold til de Muligheder, Landbruget har for at lønne sin Arbejdskraft. Men saadanne Hensyn tager man jo ikke, og naar det ikke er Tilfældet, synes jeg ikke, det er naturligt, at

Rigsdagen skal beskæftige sig med disse Spørgsmaal.

Vi fra vor Side ser med den største Betænkelighed paa den økonomiske Udvikling, navnlig med Henblik paa Valuta-udviklingen. Vi ønskede gerne, at Lønningerne kunde blive højere her i Landet, men vi kan ikke se, at det er foreneligt med den økonomiske Udvikling. Det er imidlertid ikke det, der er afgørende for den Stilling, vi indtager i Dag, for vi havde ikke ventet, at Regeringen vilde tage den Slags Hensyn; vi ved, at Regeringens økonomiske Politik gaar paa tværs af dette, og det er vi jo ikke i Stand til at hindre; efter vor Opfattelse fører Regeringen os dybere og dybere ind i økonomiske Vanskeligheder. Men det er ud fra andre Synspunkter, vi for vort Vedkommende mener, at den naturlige Fremgangsmaade vilde være, ikke at Rigsdagen lovfæster et Mæglingsforslag, som den ene af Parterne har forkastet, men at man benyttede den samme Udvej, som man benyttede i Fjor:

Den højtærede fungerende Statsminister var inde paa, at det i Henhold til en Opgørelse i „Nationaltidende“ kun drejede sig om smaa Beløb — og jeg synes, at der i den højtærede Ministers Udtalelser ligefrem laa en Opfordring til Arbejderne om næste Gang at kræve mere ind, idet den højtærede Minister udtalte, at man egentlig maatte være forbavset over, at Arbejderne var saa beskedne, som de var. Men det er jo ikke saaledes, at de 7,2 Millioner er det eneste Problem. Det er givet, at disse Forhøjelser vil trække mange andre Forhøjelser med sig, at de vil forrykke hele Niveauet, og at disse Forhøjelser netop i en Periode, hvor enhver, som gaar dybere ind paa de økonomiske Forhold, vil være klar over, at vi har en kunstigt opretholdt Købeevne, vil faa et nyt Stød fremad. Men det er ikke det, vi fra Rigsdagens Side beskæftiger os med i Øjeblikket — Enkelthederne i Forslaget skal jeg i al Almindelighed ikke berøre —, men det er selve det Princip, at Rigsdagen i en saadan Situation skal lovfæste et Mæglingsforslag, der er forkastet af den ene af Parterne, som vi mener er urigtigt. Vi mener, at den Part, der har stemt imod, har et rimeligt Krav paa en upartisk, ikke en politisk, Afgørelse af Spørgsmaalet, og vi mener ogsaa, at Samfundet som Helhed maa have Ret til at kræve dette.

Den højtærede Minister og den ærede Ordfører for Socialdemokratiet (V. Buhl) anstillede Betragtninger over, hvorvidt Arbejdsgiverne kunde siges at have forkastet